

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1282/2016
14.06.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић и Божидара Вујичића, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., ..., чији је пуномоћник Слободан Павловић, адвокат из ..., против туженог „ББ“ из ..., ..., чији је пуномоћник Горан Коцић, адвокат из ..., ради утврђења радног односа, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 353/16 од 25.02.2016. године, у седници одржаној 14.06.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 353/16 од 25.02.2016. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу П1 26/14 од 06.11.2015. године, ставом првим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да се утврди да је у временском периоду од 01.10.2012. године до 15.04.2013. године био у радном односу код туженог на пословима винклера електромотора и другим помоћним пословима, те да се тужени обавезе да тужиоца врати на послове на којима је радио пре престанка радног односа. Ставом другим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да му тужени за временски период од 01.10.2012. године до 15.04.2013. године исплати новчане износе и то у 2012. години за октобар 2.000,00 динара, за новембар 20.000,00 динара и за децембар 20.000,00 динара, а у 2013. години за јануар 20.000,00 динара, за фебруар 20.000,00 динара, за март 20.000,00 динара и за део априла – до 15.04.2013. године 10.000,00 динара са законском затезном каматом од сваког задњег дана у месецу за претходни месец до коначне исплате. Ставом трећим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да му тужени плати све порезе и доприносе за наведени временски период код надлежних фондова. Ставом четвртим изреке обавезан је тужилац да туженом на име трошкова поступка исплати 98.250,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 353/16 од 25.02.2016. године, ставом првим изреке укинута је првостепена пресуда у ставу један изреке и

тужба у том делу одбачена. Ставом другим изреке одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда у ставу два, три и четири изреке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је изјавио ревизију због битне повреде парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, број 72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, док се на друге битне повреде парничног поступка ревизијом одређено не указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац има стручну спрему Познавао је заступника – власника туженог ВВ и на основу тог познанства долазио је у његову радњу на праксу да би учио занат, јер се тужени бавио винкловањем мотора. Радња туженог је у 2011. години пререгистрована у привредно друштво (доо). Тужени је тужиоца ангажовао за обављање послова ископа рупа и постављања бандера у реону ... у периоду од 01.10.2012. године до 15.04.2013. године, на којима је тужилац радио повремено, без закљученог уговора о раду или другог уговора, а исплата накнаде за обављени фактички рад је вршена повремено по уговореној дневници.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је у целости одбио тужбени захтев као неоснован, док је другостепени суд нашао да није благовремена тужба тужиоца у делу тужбеног захтева за утврђење радног односа па је у том делу тужба одбачена, као и да је неоснован тужбени захтев у осталом делу за исплату зараде и уплату пореза и доприноса.

По оцени Врховног касационог суда правилна је одлука другостепеног суда.

Одредбом члана 195. став 2. Закона о раду („Сл. гласник РС“, број 24/05, 61/05, 54/09), која је била на снази у време подношења тужбе – 13.01.2014. године, прописано је да је рок за покретање спора 90 дана од дана достављања решења, односно сазнања за повреду права. Овај рок је преклузивни рок материјалног права, па његово пропуштање доводи до губитка права на судску заштиту, што има за последицу немогућност суда да о предмету таквог спора мериторно одлучује. Последица пропуштања рока за подношење тужбе је преклузија која тужбу чини неблаговременом. У конкретном случају, тужилац тужбом тражи утврђење радног односа, које право је повређено престанком рада тужиоца – 15.04.2013. године када је и сазнао за повреду права, па је наредног дана почео да тече рок од 90 дана за подношење тужбе. Како је тужба поднета 13.01.2014. године, дакле, по истеку рока од 90 дана од дана сазнања за повреду права (тужени није донео никакав писани акт о раду или престанку рада тужиоца) то тужба није благовремена. Имајући у виду наведено, неосновани су

ревизијски наводи којима се указује на погрешну примену члана 195. став 2. Закона о раду, јер тужени није донео никакав акт о престанку радног односа.

Наиме, тачно је да тужени није донео такав акт, али то је управо ситуација када рок почиње да тече од сазнања за повреду права што је у овом случају 15.04.2013. године, а с обзиром да је неблаговремена тужба у погледу захтева за утврђење радног односа, није релевантно ревизијско указивање на примену члана 32. став 2. Закона о раду.

Осим тога, неосновани су ревизијски наводи у погледу одлучивања нижестепених судова о новчаном захтеву, јер је за рад тужиоца код туженог у периоду од 01.10.2012. године до 15.04.2013. године била договорена накнада (дневница) која је исплаћена, а како није утврђено да је тужилац у спорном периоду био у радном односу, тужени нема обавезу плаћања пореза и доприноса који се исплаћују на зараду у случају постојања радног односа.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић